

Upravnitvo: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24
Inseratni oddelki: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5 — Telefon: 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Račun: za Ljubljansko pokrajino pri poštno-črkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Conti, Corr. Post. No 11-3118
IZKLUČNO ZASTOPSTVO za oglage iz Kr. Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Zasedba važnega položaja v Tunisu

V Cirenaiki odbiti sunki sovražnih oklopnih oddelkov — Na tuniškem sektorju ustavljene sovražne kolone — Angloameričani izgubili 10 letal ter večje število tankov in avtomobilov

Glavni stan Italijskih Oboroženih Sil je objavljen dne 20. novembra naslednje 919. vojno poročilo:

V Cirenaiki so bili odbiti sunki sovražnih oklopnih oddelkov.

V tuniškem sektorju so bile sovražne kolone, podpirane od oklopnih sredstev, ustavljene in so izgubile mnogo tovornih avtomobilov.

Napad ovih sil je prinesel zasedbo važnega položaja; nekaj anglo-ameriških eksplozivnih vozov je bilo uničenih. Razen tega je bilo ujetih 200 mož, med temi 21 častnikov.

Vključno neugodnim podnebnim prilikam se formacije naših bombnikov močno bjele alžirske letaliste, uničile na tleh 4 letala ter zadavale pristaniške naprave in razniskišči. V zraku nad Cirenaiko so nemški lovci zlili eno letalo.

Britanska letala so vrgla števne bombe na Tripolis ter povzročila lahko škodo; med prebivalstvom je bilo 21 mrtvih in 43 ranjenih, eno letalo, ki ga je zadel protiletalska obramba, se je zrušilo na zemljo.

Novi letalski napad, ki je bil to noč izvršen na mesto Turin, ni povzročil znatne

škode. En bombnik je bil zadel od topnine ter se je zrušil pr. Nichelini. Druga tri sovražna letala so bila zbita v teku prejšnjega napada. Žrtev prejšnjega letalskega napada dosegajo skupno med etiškim prebivalstvom 15 mrtvih in 22 ranjenih.

Aktivnost italijanskega letalstva v bojih ob Donu

Berlin, 29. nov. s. Iz vojaškega vira se doznavata, da so nemška in italijanska bojna letala v osrednjem odseku dunske fronte silovito napadala transportni promet sovražnika na železnicah in cestah kakor tudi nekatere kraje, kjer so bile zbrane boljševiške čete, pripravljene za napad. Na železnikih napravah nekaterih postaj je bila povzročena huda uničevalna škoda. Razen tega je bilo uničenih in hudo poškodovanih 7 sovjetskih vlakov s četami in streljivom. Bojna letala so na več mestih hudo napadla in prekinila promet sovražnih motoriziranih sil. Pri teh napadih so boljševiki izgubili veliko število motornih vozil.

Zmagovita akcija torpednih letal

Podrobnosti o sebotni pstopitvi petih ladij iz sovražnega konvoja v alžirskih vodah

Operacijsko področje, 29. nov. s. Izvedeli izvidniki nad zapadnim Sredozemljem so včeraj zjutraj opazili elemente konvoja, ki je plul pred alžirsko obalo. Skupina torpednih letal pod poveljništvom kapitana Cesaria Giulija Grazianija je takoj odletela, da bi dosegla sovražne ladje med Bougarijem in Bengudom. Druga skupina torpednih letal pod poveljništvom poročnika Giuseppe Cimicchia je pa odletela na ozemlje izvidniški polet zapadno od tega področja. V 13. uri so torpedna letala pod poveljništvom kapetana Grazianija izsledila in napadila nekaj parnikov do 7 tisoč ton, katere so spremajale vojne edinice. Ena trgovinska ladja, ki je bila zadata v polno, je zletela v zrak. Na dveh nadaljnjih trgovinskih ladjah so nastali izredno hudi požari, tako da sta se parniki gotovo tudi potopila. Vsa letala, ki so se udeležila akcije, so se vrnila na oporišče. Čeprav je buda protiletalska obramba z lajdi tri letala zadelo. Napada so se udeležili razen kapetana Grazianija, kapitan Giulio Marioli, poročnika Berzio Terzi in Francesco Dibella ter podporočnika Martino Eicher in Carlo Pfister.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledovali in ki so se spremeno branila, so se vrnila na svoja oporišča večnom zadeta.

Razen poveljniške skupine so se te letalske akcije udeležila letala, katerih šefi posadki so bili poročnika Giuseppe Turettu. Kljub številnim locvem, ki so se dvignili z alžirskim oporiščem, in klub silni protiletalski obrambi, so se naši pripravili za napad. Zadel je bil največji izmed parnikov z okrog 7000 tonami ter neka druga edinica srednje toneže. Oba trgovinska parnika sta se močno nagnila in se začela potapljati. Torpedna letala, ki so jih nasprotni lovci dolgo zasledoval

Ureditev potniškega prometa na ljubljanski cestni železnici

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajinico glede na čl. 3. Kr. odloka-zakona z dne 3. maja 1941-XIX št. 291, glede na lastno odredbo z dne 28. marca XX št. 60, ki se nanaša na nadzorstvo nad gradnjami in mestno tramvajsko službo v Ljubljani, smatrajoč za potreben, da se uredi dotoč potnikov na mestne tramvaje v Ljubljani ter da se vzporedi s predpisi, ki so veljavni v ostalih pokrajinah Kraljevine.

ODEJJA

Čl. 1. Vstopanje občinstva v tramvajske vozove je izključno pri zadnjih, izstopanje pa pri sprednjih vratah.

Čl. 2. Pravico do proste vožnje na mestnih tramvajskih progah imajo:

a) funkcionarji javne varnosti, častniki Kraljevih karabinjerjev, agentov javne varnosti, Kr. finančne straže, prostovoljne milice za nacionalno varnost; brez omejitve stvari.

b) podčastniki vojske in Kr. karabinjerji; podčastniki in agenti javne varnosti, podčastniki in kaplarji Kr. finančne straže in finančarji. Nadrejeni in agenti zobra varnostnih agentov; podčastniki in vojaki prostovoljne milice za narodno varnost z omejitvijo, da smeta skupno samo dva v voz zavzeti stojisko v sprednjem delu voza.

c) Uradniki in poduradniki blivše jugoslovenske finančne kontrole, kakor je dočlenjen pod črkama a in b.

Prosta vožnja oficirjev in agentov v civilni obleki je na tramvajskih progah podvržena izkaznicu s posebno legitimacijo, iz katere mora izrecno izhajati pravica do proste vožnje.

d) Funkcionarji urada za civilno motorizacijo Visokega komisarijata, dodeljeni nadzorstvu tramvajskega podjetja, z izkaznicami službeno izkaznice, ki jo izda direktor imenovanega urada.

e) Gasilci, samo kadar so v uniformi.

f) Osebje tramvajskega podjetja, ki ima na podlagi predpisov pravico do proste vožnje.

g) Potniki, ki imajo izkaznico o prosti vožnji, katero izda ravnateljstvo tramvajskega podjetja.

Čl. 3. V veljavi ostane čl. 9 naredbe z dne 28. marca 1942-XX. št. 60 glede prepovedi tramvajskemu podjetju izdajanja

brezplačnih izkaznic za prosto vožnjo na vsem ali delnem tramvajskem omrežju brez predhodne pooblastitve Visokega komisarijata.

Prošnje za take nakaznice se morajo izročiti uradu za civilno motorizacijo, ki nadzoruje tramvajsko podjetje.

Čl. 4. Potnik mora zahtevati tramvajski listek ali pa po kazati, ako ima abonentko izkaznico za prosto vožnjo v svrhu kontrole službenemu osebju.

Čl. 5. Kdor potuje brez listka ali z neveljavnim listkom ali se je sploh skušal izogniti plačevanju voznine, se kaznuje z dearnesso kaznijo 2 lir.

Kdor vstopi v vozeči voz ali iz njega izstopi ali se vozi na vstopnih deskah ali kakorkoli obesni na zunanj strani voza se kaznuje zglobom 5 lir.

Denarna globla se mora takoj plačati, obenem z voznino.

Čl. 6. Službeno osebje mora ustawiti voz in zahtevati, če je potrebno s pomočjo stražnikov odstranitev tistih, ki skušajo potovati proti predpisom.

Čl. 7. Kdor kakorkoli poškoduje voz, se kaznuje z globo do 200 lir ter na povrnitev.

Krivoč mora ob ugotovitvi prekrška plačati najmanj globo 20 lir.

S plačanjem je prekršek izbrisani in zapisnik o prekršku se ne naredi.

Čl. 8. Vožnja je prepovedana pijačnim osebam in osebam z vidno nagnusnimi bolezni in osebam, ki zaradi nesnage ali nedostojnega oblačila lahko nadlegujejo ali škodujejo ostalim potnikom ter osebam, ki se ne podrede navodilom službenega osebja. Potniki, ki zapuste voz, nimajo pravice do povratila voznine.

Čl. 9. Ta odredba stopi v veljavo 1. decembra 1942-XXI.

Ljubljana, 28. novembra 1942-XXI.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajinico
Emilio Graziani

Enstni vojaški vozni listki

Visoki komisar je odredil, da se od 16. decembra 1942-XXI uvede za vožnjo po mestnih tramvajskih progah enoten vozni listek za vojake (podnarednike, korporale, vojake in odgovarjajoče čine) po 0.30 Lir. ki veljajo za eno vožnjo.

prepričanje, da ni Roosevelt v obeh maroških ljudstvih niti drugega nego navaden goljuf, ki ne pozna častne besede in vesti, in da so Francozi s svoje strani, ki so ponudili svojo pomoč Rooseveltovim intrigam, dvakratni izdajalc, prvič zato, ker so izdali svojo lastno deželo, drugič pa zato, ker so odprli maroška vrata prijateljem Izraela in so prekršili na ta način maroško protekcijo in miru, ki so ga bili dalji maroški ljudstvu.

Nek ugledni Maročan je izrek besed, ki pojasnjuje prav dobro celotni položaj. Dejal je: »30 let so Francija in Francozi bogati, z našo zemljijo in z našo krvijo in nas zasuhili brez vsake koristi za nas. Tudi po svojem vojaškem polomu 1940. so posegali s poljnimi rokami v vire naše zemlje in se niso brigali za zahteve našega življenja in ne za naš gospodarski položaj, ki je vse prej nego cetovalo. Mi smo razumeли njihovo nesrečo in smo prenašali vse ter smo v mnogih primerih delili z njimi: tudi njihove muke in napore. Poslali smo tisoče in tisoče naših sinov, da bi branili Francoze na samih francoskih tleh. Namoči so bili zaščitenci, smo tedaj mi sami ščitali to velesilo. Mnogi naši sinov se niso vrnili, več iz obeh svetovnih vojn, a mnogi drugi so se vrnili pobabiljeni, slapi, nesposobni za vsako koristno človeško delo. Nismo se pritoževali niti tedaj Ko pa je prišel tujev prvič ogrožati našo zemljo, naše ljudstvo in našo vero, se Francozi niso spomnili svojih obveznosti in svojih obljub, temveč so se združili s sovražnikom in se niso brigali za svojo čast, za našo nevarnost in za našo pogubo. Če bi nam bili daši vsaj orožje, tedaj bi našo zemljo in naš čast znali braniti sami v skladu z našimi tisočletnimi tradicijami. Bodočnost je nedvomno vedno v božjih rokah, toda Vsegačomoči ne daje zmage nikoli izdajalcem.«

Pravi gospodar na polju nima več opravaka, ker je moral vse pravočasno izvršiti. Po shrambah je mnogo poljskega orodja, ki ga gospodar v nagiči ni mogel temeljito očistiti in popraviti. To delo naj opravi se dan. Pri tem je nadomestiti polomljene in pokvarjene dele, namazati stroje, tako da bo vse pravljeno, ko nastopi čas dela. Pregledati je tudi vse zaloge, zlasti živil in semena. Na travnikih in pašnikih se lahko bodo postopoma obnoviti in obnoviti vsegačomoči. Vendar pa morajo tudi v tem primeru ostanati nespremenjena načela plodoreda (kolo-barjenja), oranž, gnojenja, negovanja poševkov itd.

Pravi gospodar na polju nima več opravaka, ker je moral vse pravočasno izvršiti. Po shrambah je mnogo poljskega orodja, ki ga gospodar v nagiči ni mogel temeljito očistiti in popraviti. To delo naj opravi se dan. Pri tem je nadomestiti polomljene in pokvarjene dele, namazati stroje, tako da bo vse pravljeno, ko nastopi čas dela. Pregledati je tudi vse zaloge, zlasti živil in semena. Na travnikih in pašnikih se lahko bodo postopoma obnoviti in obnoviti vsegačomoči. Vendar pa morajo tudi v tem primeru ostanati nespremenjena načela plodoreda (kolo-barjenja), oranž, gnojenja, negovanja poševkov itd.

Na vrtu ima skrbni gospodar vse pognojeno in prekoplano. Trajne rastline in nade obnavljajo s pokrivjanjem pred mrazom. Če bodo postopoma obnoviti vsegačomoči. Vendar pa morajo tudi v tem primeru ostanati nespremenjena načela plodoreda (kolo-barjenja), oranž, gnojenja, negovanja poševkov itd.

Skrbimo, da mraz ne škodi korenju in gomoljem za krmiljenje živine (po shrambah, podštipnicah in silih). Paziti je treba, da se živini ne daje ledena voda, plesivo seno ali pa gnila odnosno premazana repa. Svinje in perutnina *potrebujejo toplo hlev. Cementna tla v svinskih hlevih je treba pokriti z deskami ali vsaj z zadostno nasteljo. Perutnina, ki v naravi ne najde bodo dovolj hrane, se mora izdatneje krmiti, upoštevajoč da brez zelenega ni pravilno urejena prehrana (dati je svežo rezrezano repo, listje od zelja in salate, zdrobljeno suho deteljo itd.).

Tudi čistimo in lakiramo obroče in druge železne dele na vinski posodi. V gozdru postopoma obnavljajo s pokrivjanjem pred mrazom. Vendar pa morajo tudi v tem primeru ostanati nespremenjena načela plodoreda (kolo-barjenja), oranž, gnojenja, negovanja poševkov itd.

Skrbimo, da mraz ne škodi korenju in gomoljem za krmiljenje živine (po shrambah, podštipnicah in silih). Paziti je treba, da se živini ne daje ledena voda, plesivo seno ali pa gnila odnosno premazana repa. Svinje in perutnina *potrebujejo toplo hlev. Cementna tla v svinskih hlevih je treba pokriti z deskami ali vsaj z zadostno nasteljo. Perutnina, ki v naravi ne najde bodo dovolj hrane, se mora izdatneje krmiti, upoštevajoč da brez zelenega ni pravilno urejena prehrana (dati je svežo rezrezano repo, listje od zelja in salate, zdrobljeno suho deteljo itd.).

V decembetu, ko ni večjega dela na polju, naj bi vsak kmečki gospodar dobro proučil, kako je v preteklem gospodarskem letu izvršil obdelovalni načrt in kakšen je njegov gromotni uspeh. Pri tem lahko ugotovi napake, pošte, vrtce in odlomek, kako bo v bodočem postopaju. Seveda predstavlja vsak načrt le okvir, izvršitev pa se mora prilagoditi trenutnim potrebam in možnostim. Vendar pa morajo tudi v tem primeru ostanati nespremenjena načela plodoreda (kolo-barjenja), oranž, gnojenja, negovanja poševkov itd.

Pravi gospodar na polju nima več opravaka, ker je moral vse pravočasno izvršiti. Po shrambah je mnogo poljskega orodja, ki ga gospodar v nagiči ni mogel temeljito očistiti in popraviti. To delo naj opravi se dan. Pri tem je nadomestiti polomljene in pokvarjene dele, namazati stroje, tako da bo vse pravljeno, ko nastopi čas dela. Pregledati je tudi vse zaloge, zlasti živil in semena. Na travnikih in pašnikih se lahko bodo postopoma obnoviti in obnoviti vsegačomoči. Vendar pa morajo tudi v tem primeru ostanati nespremenjena načela plodoreda (kolo-barjenja), oranž, gnojenja, negovanja poševkov itd.

Skrbimo, da mraz ne škodi korenju in gomoljem za krmiljenje živine (po shrambah, podštipnicah in silih). Paziti je treba, da se živini ne daje ledena voda, plesivo seno ali pa gnila odnosno premazana repa. Svinje in perutnina *potrebujejo toplo hlev. Cementna tla v svinskih hlevih je treba pokriti z deskami ali vsaj z zadostno nasteljo. Perutnina, ki v naravi ne najde bodo dovolj hrane, se mora izdatneje krmiti, upoštevajoč da brez zelenega ni pravilno urejena prehrana (dati je svežo rezrezano repo, listje od zelja in salate, zdrobljeno suho deteljo itd.).

Velika gospodarska revolucija je končana ob lepem vremenu v končanju smrečje. Domov pridelano seme je treba urediti in očistiti. V decembetu tudi se gnojimo sadnemu drevju s hlevskim gnojem, gnojnicu in umetnimi gnojili ter snažimo drevje samo. Okopavamo kolobarje in kopljemo jame za saditev spomladi. Ob suhem in toplem vremenu skropimo drevje s karbolineji.

Tudi v vinogradu končamo ob lepem vremenu v končanju smrečje. Domov pridelano seme je treba urediti in očistiti. V decembetu tudi se gnojimo sadnemu drevju s hlevskim gnojem, gnojnicu in umetnimi gnojili ter snažimo drevje samo. Okopavamo kolobarje in kopljemo jame za saditev spomladi. Ob suhem in toplem vremenu skropimo drevje s karbolineji.

Tudi v vinogradu končamo ob lepem vremenu v končanju smrečje. Domov pridelano seme je treba urediti in očistiti. V decembetu tudi se gnojimo sadnemu drevju s hlevskim gnojem, gnojnicu in umetnimi gnojili ter snažimo drevje samo. Okopavamo kolobarje in kopljemo jame za saditev spomladi. Ob suhem in toplem vremenu skropimo drevje s karbolineji.

Tudi v vinogradu končamo ob lepem vremenu v končanju smrečje. Domov pridelano seme je treba urediti in očistiti. V decembetu tudi se gnojimo sadnemu drevju s hlevskim gnojem, gnojnicu in umetnimi gnojili ter snažimo drevje samo. Okopavamo kolobarje in kopljemo jame za saditev spomladi. Ob suhem in toplem vremenu skropimo drevje s karbolineji.

Tudi v vinogradu končamo ob lepem vremenu v končanju smrečje. Domov pridelano seme je treba urediti in očistiti. V decembetu tudi se gnojimo sadnemu drevju s hlevskim gnojem, gnojnicu in umetnimi gnojili ter snažimo drevje samo. Okopavamo kolobarje in kopljemo jame za saditev spomladi. Ob suhem in toplem vremenu skropimo drevje s karbolineji.

Tudi v vinogradu končamo ob lepem vremenu v končanju smrečje. Domov pridelano seme je treba urediti in očistiti. V decembetu tudi se gnojimo sadnemu drevju s hlevskim gnojem, gnojnicu in umetnimi gnojili ter snažimo drevje samo. Okopavamo kolobarje in kopljemo jame za saditev spomladi. Ob suhem in toplem vremenu skropimo drevje s karbolineji.

Tudi v vinogradu končamo ob lepem vremenu v končanju smrečje. Domov pridelano seme je treba urediti in očistiti. V decembetu tudi se gnojimo sadnemu drevju s hlevskim gnojem, gnojnicu in umetnimi gnojili ter snažimo drevje samo. Okopavamo kolobarje in kopljemo jame za saditev spomladi. Ob suhem in toplem vremenu skropimo drevje s karbolineji.

Tudi v vinogradu končamo ob lepem vremenu v končanju smrečje. Domov pridelano seme je treba urediti in očistiti. V decembetu tudi se gnojimo sadnemu drevju s hlevskim gnojem, gnojnicu in umetnimi gnojili ter snažimo drevje samo. Okopavamo kolobarje in kopljemo jame za saditev spomladi. Ob suhem in toplem vremenu skropimo drevje s karbolineji.

Tudi v vinogradu končamo ob lepem vremenu v končanju smrečje. Domov pridelano seme je treba urediti in očistiti. V decembetu tudi se gnojimo sadnemu drevju s hlevskim gnojem, gnojnicu in umetnimi gnojili ter snažimo drevje samo. Okopavamo kolobarje in kopljemo jame za saditev spomladi. Ob suhem in toplem vremenu skropimo drevje s karbolineji.

Tudi v vinogradu končamo ob lepem vremenu v končanju smrečje. Domov pridelano seme je treba urediti in očistiti. V decembetu tudi se gnojimo sadnemu drevju s hlevskim gnojem, gnojnicu in umetnimi gnojili ter snažimo drevje samo. Okopavamo kolobarje in kopljemo jame za saditev spomladi. Ob suhem in toplem vremenu skropimo drevje s karbolineji.

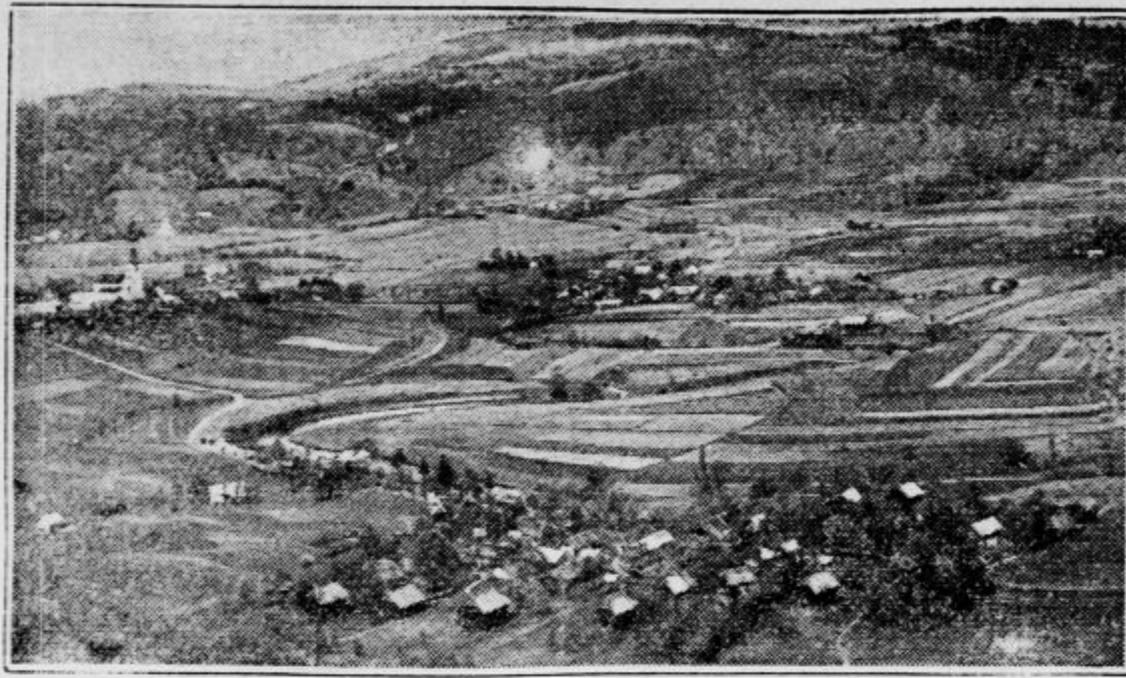
Tudi v vinogradu končamo ob lepem vremenu v končanju smrečje. Domov pridelano seme je treba urediti in očistiti. V decembetu tudi se gnojimo sadnemu drevju s hlevskim gnojem, gnojnicu in umetnimi gnojili ter snažimo drevje samo. Okopavamo kolobarje in kopljemo jame za saditev spomladi. Ob suhem in toplem vremenu skropimo drevje s karbolineji.

Tudi v vinogradu končamo ob lepem vremenu v končanju smrečje. Domov pridelano seme je treba urediti in očistiti. V decembetu tudi se gnojimo sadnemu drevju s hlevskim gnojem, gnojnicu in umetnimi gnojili ter snažimo drevje samo. Okopavamo kolobarje in kopljemo jame za saditev spomladi. Ob suhem in toplem vremenu skropimo drevje s karbolineji.

Tudi v vinogradu končamo ob lepem vremenu v končanju smrečje. Domov pridelano seme je treba urediti in očistiti. V decembetu tudi se gnojimo sadnemu drevju s hlevskim gnojem, gnojnicu in umetnimi gnojili ter snažimo drevje samo. Okopavamo kolobarje in kopljemo jame za saditev spomladi. Ob suhem in toplem vremenu skropimo drevje s karbolineji.

Tudi v vinogradu končamo ob lepem vremenu v končanju smrečje. Domov pridelano seme je treba urediti in očistiti. V decembetu tudi se gnojimo sadnemu drevju s hlevskim g

Na Dolenjskem v rimski dobi

Dolina Krke s faro Krko in pripadajočimi vasicami

S prihodom Rimljani na naše ozemlje se je pravzaprav šele pričela prava zgodovinska doba naših dežel. Že razvoj Dolenjskega v predzgodovinski dobi pa je dokazal, da novih naseljencev ni privabljalo v naše dežele kako izredno naravno bogastvo, ampak da je le zelo važna zemljeplinska lega. Dolenjske dovedla do vedno večjega prometa skozi dolenjske kraje, kar je imelo za naravno posledice vedno pogostejše postopno naseljevanje tujih ljudstev in redov na Dolenjskem. Dolenjsko je bilo vedno izrazito ozemlje prehodov in razpotij, kakor ga že imenuje vsegi prof. Anton Melik, saj se v njem stekajo Alpe z Dinarskim gorskim sistemom, obenem pa leži hkrati v stikalšču vseh treh glavnih evropskih in narodnostnih skupin: Slovanov, Germanov in Romanov.

Posebno dolina Krke je že v prazgodovinski dobi bila važna prometna zveza med Podonavjem in pokrajinami ob zgornjem Jadranu in že v času velikih presejevanj narodov v tej dobi je služila kot ena glavnih prometnih žil, kar dokazujejo številne izkopane iz prazgodovinske dobe. Zatadel so postali tudi Rimljani kaj kmalu pozorni na Dolenjsko. Že leta 120. pred Kristusom so prodri prvič v večjo vojsko na dolenjska tla, dočim je že leta 128. pred Kr. rimski konzul Emilius Scaurus pribaval Rimljanim dolino Vipacco in sosednje kraške pokrajine. Venlar pa tedaj še ni prodrl dalje na naša tla. Leta 120. so Rimljani po zmagi nad Notranjci prodri do Valične vasi in Dvora pri Žužemberku. Ob kraju sta bila tedaj že dokaj utrjena in s pomočjo sosednjih rodov se je posrečilo ne samo zavrniti Rimljane, marveč so takratni Notranjci prodri do Triesta in Aquileje. Tu so takratni rolovi prvič videl pravilno zgrajene obrambe zidove mest, ki so jih nato priceli tudi doma posneti in tako najdemo baš v Valloni vasi, Vinkovem vrhu in Maškovcu pri Žužemberku ostanke prvega obrambnega zidova v naših deželah, katerega gradnja popolnoma sledi rimljanskim gradnjam obrambnih zidov.

Poraz je za nekaj časa odvrnil Rimljane iz teh dežel v Še leta 57. so obnovili napole na naše kraje. Pri tem jih je posebno dolgo zadržala japonska trdnjava Metulium, ki je bila v bližini vasi Smilheta v hrenovski župniji na Notranjskem. Okoli te trdnjave je bilo doslej izkopanih že precej rimskih vojakov, kar dokazuje, da so morali biti pod ogroženji boji. Šele po osvojitvi te trdnjave so si Rimljani podvrgli tudi vse ostale naše kraje.

Leta 44. prej Kristusom, takoj po Cezarjevi smrti, so se dvignili zoper Rimljane vsi alpski narodi, vendar je Cezarjev poslovnejši Oktavian s številnimi rimskimi legijami kmalu vzpostavil red v novih deželah. Najprej je premagal Japode, kar je prodri po cesti, ki je vodila ob Snežniku v Loško dolino in odtod dalje proti Krid, kjer je premagal in poljarmil Latobilke. Toda tudi tu se Oktavian še ni ustavljal, temveč je prodral s svojimi zmagovitimi legijami še naprej in zavzel ob ustju Kolpe ležeče mesto Segesto in na njegovih razvalinah zgradil rimsko mesto Siscio. Ta njegov veliki pohod čez Dolenjsko sta v

svojih delih opevala celo rimska pesnika Vergil in Horac.

Tako je leta 33. pred Kr. dokončno prislo tudi vse Dolenjsko pod rimsko oblast. Toda že leta 15. pred Kr. in nato še v letih 6. po Kristu so se skušali vsi ti rodovi znova osvoboliti. Posebno važen je bil upor leta 6., ko so se upornim Panoncem in Dalmatom, ki sta jih vodila Bato in Vines, pridružili tudi dolenjski rodovi in je močna armada 80.000 mož korakala skozi Dolenjsko in Italijo. Zoper to mogočno vojsko je bil Oktavian prisiljen poslati številne rimske legije, ki sta jim poveljavila njegova pastorka Tiberij in Druz. Tema dvsma se je posrečilo kaj kmalu premagati toliko uporniški armado in po popolnem zlomu upornikov uresničiti tudi sen velikega cesarja Avgusta: prodreti do Dunava.

Ta veliki vojaški poraz Panoncev, Dalmatov in vseh takratnih kranjskih rodov je prinesel kar za dve stoletji popolni mir v naše dežele. Rimljani so najprej zapovedali podjarmilnim rodovom, da zapuste svoja bivališča po hribih in se nasele v ravnini, nakar so jih ujavljati v obdelovanje polj ter gojitev vinogradništva. Obenem pa so že priceli ustavljavati večje vojaške naselbine, ki so se jim kasneje pridružile še mešanske naselbine in tako udaljeno do ustavljivosti večjih mest. Istočasno so priceli z gradnjo važnih prometnih žil, pri čemer so jih vodili prvenstveno politični in vojaški vidiki. Na Dolenjskem so bile glavne rimske naselbine Neviodunum (Drnovo pri Krškem), Acerona (pri Višnji gori), Praetorium Latobicum (Trebnje) in Crucium (Grublje pri Št. Jerneju). Na mestu današnjega Novega mesta pa verjetno ni bilo nikake večje naselbine, ker so se Rimljani pri svoji glavni cesti od Emone do Siscie izognili novomeškemu pomolu, ki je dobil svojo pravo važnost šele v srednjem veku.

Po preselitvi prebivalstva iz hribov v ravnine in razmestitvi potrebnih vojaških posadk, so se Rimljani posvetili le gradnji novih cest. Čez Dolenjsko je bila tehnično odlično zasnovana in zgrajena glavna prometna žila iz Emone do Neviodunuma. Ta cesta je držala skozi »porta principalis« dextra iz Emone preko Ljubljancev ob Golovcu mimo Rudnika in tamnošnjih bližnjih vasi v bližini Vlaške gore v rimsko vojaško naselbino Acerone. Odtod je zavila cesta na levo stran današnje dolenjske železnice do druge vojaške naselbine Praetorium Latobicum na mestu današnjega Trebnjega in naprej čez Poljane, Št. Jurin pod Hmeljnikičem preko Kapiteljskega marofa pri Novem mestu proti severovzhodu v tretjo vojaško naselbino Crucium (Grublje pri Št. Jerneju). Iz Cruciuma pa je zavila cesta preko Kronovega in Belcerkev skozi Krakovščino in Veliko vas v Neviodunum (Drnovo pri Krškem), ki je bilo tedaj eno najvažnejših križišč mest. Od Neviodunuma je držala ta glavna rimská cesta v Siscio, od nje pa sta se odcepili pri Neviodunumu dve cesti, ki sta vodili v Krško dolino in Celejo (Celje). Ta glavna prometna žila je bila tehnično odlično zgrajena in na gotovih mestih kar do

14 m široka in še danes na nekaterih mestih vidna. Razen te glavne ceste sta bili domnevno zgrajeni po Dolenjskem še dve stranski cesti. Prva se je odcepila pri Jaršah od glavne ceste, nato je držala proti jugu okoli novomeškega pomola in se spenjala preko Gorjancev in skozi Metliko v Quadrato (Karlovac). Druga domnevna cesta pa je sledila dolini reke Krke in je držala preko Soteske, Gradišča, južnega novomeškega pomola ob desnem bregu Krke (Corcoras) do Neviodunuma. Vse te ceste so bile seveda tudi v prvi vrsti vojaške ceste in so si za njih grajeno pridobili največ zaslug Trajan, Mark Avrelj, Septimij Sever in Konstantij II. Vse te ceste so bile speljane kolikor mogoče po ravni in ob njih so bili postavljeni veliki kamni, na katerih so bile vklešane milje (rimska milja = 1.5 km), ki so označevala razdalje med posamezanimi mesti. Ti miljniki so bili včasih izredno veliki in je tako Jernej Pečnik našel v gradišču Thurnu pri Krškem miljnik, ki je tehtal kar 51 stotov.

Z Gorenjskega

Prva gorenjska kmetijska razstava bo od danes do 5. decembra občinstvu na ogled. Otvoril jo bo deželník kmetijski vodja Huber. Poleg otvoritvene svečanosti bodo v času razstave razne prireditve: kulturni nastopi, zborovanje kmetijskih poverjenikov, županov, učiteljev in krajevnih skupinskih vodij. 4. decembra si jo bodo ogledale šole. Med časom razstave bodo predvajali zvočne filme o kmetijstvu. V prvem delu razstave je pregled zbiranja Podmladka z dvema vzorčnima kmetijama, kmetičko kuhinjo in vzorne shrambo. Središče bo tvoril izbor kmečke stanovanjske kulture na Korščem in na Gorenjskem. Priklojena bo razstava, kako se preprečujejo negzede pri kmetijstvu. V trenutku je zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava mlekarjev, ki prikazuje pravilno kmetijstvo. Najlepši del je razstava domačega sadja in zelenjave. Na področju tržnega reda bodo posebno poudarjeni uspehi gorenjskega kmetijstva. V razstavi strojev so namestile razne trdlike znatno število kmetijskega orodja. Poseben del zavzemala razstava m

Kronika

* Smrt viteza železnega križa. V hudih bojih južno od Stalingrada je padel stotnik Helmuth Pfeifer kot bataljonski general nekega grenadirskega polka. Večkrat se je izkazal v trdih borbah in je bil med drugimi odlikovan z viteškim križem reda železnega križa.

* Dve stoletji v Italijanskem filmu. Po daljših pripravah so prizeli v ateljejih Trenije snemati film »Piazza San Sepolcro«. Tekst je napisal Gioacchino Forzano. Film dramatično prikazuje zgodovino Evrope v zadnjih dveh stoletjih. Najboljši Italijanski igralci so ponudili sodelovanje.

* Tretja nemška žena odlikovana z železnim križem. Sestra pomočnika Marga Drose je prejela železni križec 2. stopnje za junaska zadržanje ob letalskem napadu na vojno mornarsko mesto Wilhelmshaven. Pred njo sta v sedanji vojni prejeli železni križec letalka Hana Reitsch in Elfrida Wnuk. Marga Drose je klobuj treškanju bomb spravila na varno več težko ranjenih in nedavno prej operiranih vojakov.

* Nujna zaščita rastlinstva. Nemški lisički poročajo, da so kulturne rastline ogrožene ob bolezni in škodljivcem. Kakor kaže statistika, je samo zavojlo teh okvar letina v Nemčiji povprečno za dve milijardi mark manjša kakor bi morala biti. To pomeni letno izgubo 15 odstotkov. S tem niso prizadeta samo posamezne podjetja in kmetije, marveč vsa prehrana naroda. Nemčija zato zavaja zatiranju bolezni in škodljivcem na kulturnih rastlinah kar največje skrb in so bili izdati novi pozivi k vzajemni borbi. Posebno pažnjo je treba posvetiti sadjarstvu.

* Predavanje slovenčega ruskega učenjaka v Budimpešti. Na povabilo madžarskega društva za duhovno sodelovanje bo 3. t. m. predaval v Budimpešti vseučiliški prof. Ivan Plotnikov iz Zagreba o osnovi: Infrastrukturni zarički in njih praktična uporaba na področju fotografije, fotografinja na dajlju, zdravstva, botanike, biologije, kriminalistike in arheologije. Prof. Plotnikov je svetovno znan učenjak, ki je bil že s 34 leti profesor fizikalne kemije na zavodu v Moskvi. Dzaj pa vodi enak zavod v Zagrebu. Pred nekaj leti je predaval tudi v Ljubljani.

* Brezvestna zakonca. Pred kazenskim sodiščem v Budimpešti sta se morala zapovedati 25letni avtovozniček Andrej Zweig in njegova gospodinja Jožefa Szalai. Obtožnica je navajala, da sta tako zverinsko mučila 4 in pol leta staro Zweigovo hčerkico, da je sirota 31. maja letos umrla v bolnišnici. Obojena sta bila na 10 in na 8 let težke je.

* Smrtna kazen zaradi izkorisčanja zamenitve. V Szekesfehervaru na Madžarskem je bil pretekel četrtek ob 11. justificiran 28letni bivši orložnik Franc Leszatka. Mož je bil zaradi potepušča že štirikrat kaznovan. Dne 23. oktobra pa je v času zatemnitve vzlomil v neko gostilno in ukral žganje. Bil je zasačen in prekli sod ga je obsodil na smrt.

* Velik lov na kite v bližini danske obale. V Roskildskem fjordu v Kategatu so opazili ribiči celo stromos manjših kitov. Takoj so se odpriali na delo, da bi živali zaprli vrtnitev na odprt morje. To se jim je posrečilo in so počakali 24 kitov. Je edinstveni primer, da so kit zabredili v bližino Danskega.

* Zasipanje Zlatega roga carigraski občinski upravi ne gre v račun. Nedavno se je občinski svet spet bavil s to zadevo. Proučevali so načrt, po katerem naj bi se po posebnem kanalu močno struječa voda Bospora napeljala v zaliv. Vodni tok naj bi potem sam odašal nezaželenje naplavine. Stroški za gradnjo prekopa so proračunani na 6 milijonov turških funtov. Z gradnjo prekopa bodo začeli seveda še po vojni.

* Kdor oskušuje ranjence, je oboj na na smrt. Nemški listi poročajo: Če se že zločini zoper živilski red v vojni zelo hudo kaznujejo, mora vso ostrost zakona zadeti ljudske školljivece, ki se pregrešijo na živilih, namenjenih vojakom ali še celo ranjencem. V neki rezervni bolnišnic v Weissenfelstu sta si prizvajala veliko mnogo živil skladniček Karel Bernhardt in kuharica Jera Müllerjeva. Njen mož je pomagal živila odnašati. Pri tem je sodeloval še bolničar Viljem Pälichen. Posebno sodišče je obsodilo kuharico Müllerjevo

vesele muze vrgla od nekod: bil je to zunanjji znak trdnega stika, katerega je nazvala njegova burka z zabavajočim se občinstvom.

ZAPISKI

Spor za Demosten

Rimski »Primate« je prisobil v zadnjem zvezku daljši članek »Demosten«, gledanti i moderni» iz peresa Gennaro Perotta. Neponosni povod je dal piscu pravkar izšli italijanski prevod spisa o Demostenu, čigar avtor je slovenski nemški filolog Werner Jäger. Le-ta skuša v svojem delu do neke mere braniti in zagovarjati slovenčega atenskega govornika in državnika, s čimer se Jäger približuje klasicističnemu pojmovanju, po katerem je bil Demosten mučenec grškega svobodoljubja. Bistvo spora za Demostenata in proti njemu presega meje klasične filologije in dobiva v nekem smislu sodobni značaj. Ne gre za samo osebo davnegata atenskega govornika in politika, marveč za vprašanje, ali je Demosten res koristil Grkom, ko se je trdovratno zavzemal za ozko zasnovano atenskega grštvu in se boril zoper široko državno konceptijo, ki je zahtevala podreditve atenskega »lokalnega patriotizma« višjim interesom skupne države?

Ce je veljal Demostenata v dobi klasicizma za vzor patriota in velikega moža, zavzemajo mnogi novejši zgodovinarji dokaj drugačno stališče, kar kaže sodolavec »Primate« na vrsti primerov. S tem v zvezi lahko navedemo mi mnenje, ki ga zastopa najboljši slovenski poznavalec starogrške zgodovine, in kulturo Anton Sovrë v svojem mojstrskem delu »Star Grčija«. Na str. 398. šteje Demostenata med demagoge in one može, »ki jim je spela zgodovina vevec laži okoli glave«. Nadalje piše: »Resnica je, da je bil nenavadno sijanjet retor in dialektik — das celo tu ne brez vrednega tekmeča — to pa je tudi v drugem

in skladničnika Bernhardita na smrt. Müllerje na 8 let, Pälichen pa na 5 let ječe. Nadalje je bilo kuhinjsko osebje obojeno na ječo od 18 mesecov do 3 let.

* Tečaji strokovnih predmetov — v središču mesta pri Trgovskem učnem zavodu, Kongresni trg 2 — prično začetek decembra. Znanje knjigovodstva, stenografije in strojepisja zajamči vsakomur zaposlitvev. Tečaji so uradno dovoljeni. Novi, brezplačni prospekti na razpolago. Dijakom doobravamo znaten popust pri šolnini. Vpisovanje in informacije dnevno do 19. ure.

* Pisatelj Janko Kač je slovenskim čitaljem zelo priljubljen pripovednik. Najnovejše njegovo delo, povest »Na novinah«, izide v prvih polovici decembra med letosnjimi Vodnjivimi knjigami. Ker ni dvojna, da bo tako svežen v globoku dojnjivo pisano pripovedno delo doseglo velik uspeh, ne zamudite prilike, da se čimprej vpisete med člane Vodnjikove družbe, ki letos svoje knjige tiska v omejenem številu.

* Tečaji knjigovodstva — novi — začetni in nadaljevalni prično 3. decembra. Pouk v vseh stopnjah: korespondenčno, debatno in parlamentarno pismo. Sodobna lahka učna metoda, popolna izvežbanost. Oddelek za slovensko, Italijansko in nemško stenografijo (izbira po želji). Posebne vaje po diktu. Vpis se lahko vsakdo, za dijake-inje oddelek. Pouk bo dopolnje, popolne ali zvečer dogovorno. Prospekti daje: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobraska 15. Informacije na razpolago dnevno v pisarni ravnateljstva.

zarjava starje, naj posvarijo mladino. Podvod za to je žalosten dogodek, ki se je prišeril na državni cesti pri Altheimu. Po cesti je traktor vlekel dva natovorjena vozila, več otrok se je obestio na verigo, ki je spajala obovo vozila. Neko 8 letno deklec pa je padlo z verigo. Kolo težkega voza je zdrobilo glavo.

* Stenografski tečaji — novi — začetni in nadaljevalni prično 3. decembra. Pouk v vseh stopnjah: korespondenčno, debatno in parlamentarno pismo. Sodobna lahka učna metoda, popolna izvežbanost. Oddelek za slovensko, Italijansko in nemško stenografijo (izbira po želji). Posebne vaje po diktu. Vpis se lahko vsakdo, za dijake-inje oddelek. Pouk bo dopolnje, popolne ali zvečer dogovorno. Prospekti daje: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobraska 15. Informacije na razpolago dnevno v pisarni ravnateljstva.

IZ LJUBLJANE

— Po hladni nedelji spet milejše vreme. Poslednja novemburska nedelja je bila ves dan zamegrena in hladna in je živo strebro doleglo čez dan komaj 0,4°C nad nivo. Ker pa je suho in sveže vreme, so Ljubljanci pridno izkoristili tudi to nedeljo. Dopoldne je bila prav dobro obiskana razstava v Jakopičevem paviljonu, kjer je vodil prof. Saša Šantel in na svoji prikupni popularni način tolmačil umetnine mladih umetnikov. Gledališči je imelo lep delež z novo pridobitvijo Golarjeve vaseligne »Ples v Trnovem«, o kateri pritiče beseda našemu gledališkemu poročevalcu. Popoldne so se Ljubljanci razhajali v razne smere, razvedrili so se v jesenski prirodi in tudi okreplili v svojih priljubljenih nedeljskih postojankah. Po sivi nedelji pa nam je v ponedeljek za kratki čas spet postajalo sonce. Mraz je nekoliko popustil in je bilo zjutraj — 5°C. Okoličani, zlasti perice, ki prihajajo ob ponedeljkih redno v mestu, pa pripovedujejo, da je v okolici mraz dosti občutnejši. Skoraj ni jutra brez slonek in potoki zamrzoju.

— Miklavž tudi v vojnem času ne pozabi na naš mladi rod. Nasprotno, prav nepriljubljeno veliko zalogo je razpostavljal po Ljubljani na ogled. V prvih večernih urah začarajo izložbe v raznih delih mesta skriatno rdeči pa je po raskoši ročno izdelan in pred šipami se gnate mnogo drobirja, ki pritiška prte in nosove na bladno steklo ter občuduje čudovito ljubke punčke in medvedke, različne matadorje, vožnike, hujško opravo in podobno drobnjav, ki se je mladina nikoli ne more dovolj nagledati. Pa tudi za poslastico je poskrbel dobr Miklavž in je razložil po izložbi fig in datjev in rožički. Se prav posebno naklonjenost pa je tudi letos izkazal s prvim dočkovanim sočnem pomarančem in mandarin. In kajpada, priložil je tudi tisto, kar je mladini poleg vsega dobrega neobhodno potrebno: dolgo, dolgo šibo.

— 50.000 lir za revne. V petkovem poročilu o prispevku slovenskih zadrug v znesku 11. 11. za zimske pomoči Visokemu komisarijatu so bile nekatere firme začetne.

— Val mraza v Španiji. Iz Madrida poročajo, da se je razil čez vso Španijo val mraza. V mnogih predelih so nastopili snežni zameti in je živo srebro padlo še do sti niže, kakor lani v tem času. Tudi na Atlantskem oceanu se zadnje dni in noč razsajali hudi viharji. V planinskih krajih so začele nastopati trope lačnih volkov, ki se blizajo človeškim bivališčem. Prav posebno pa je bilo do dne prestrašeno prebivalstvo španškega kraja La Linea, ki leži nasproti Gibraltarja. Močan, potresni sunek je zamajal hiše, okna in vrata so skrčila s tečajem. Cerkveni zvonovi so zazivali. V prelazu zaradi domnevne letalskega napada ali izredno hude eksplozije se je prebivalstvo zateklo v zaklonišča.

— Želva, ki se je vrnila čez pol stoletja. Na Danskem je pri Tyrbindu grajsko velenovstvo grofov Wedell. Proti koncu preteklega stoletja je iz nekega paviljona v parku izginila velika želva, ki ji je bila dala grofica na oklep vgravirati ime Nelly. Te dni — po več kakor 43 letih — se je želva nepričakovano spet pojavila in dokazala, da je še vedno pri čivtem zd avju. Jedla in pila je namreč s tolikšnim appetitem, kakor la je prestala pol stoletja v zimskem Španiju.

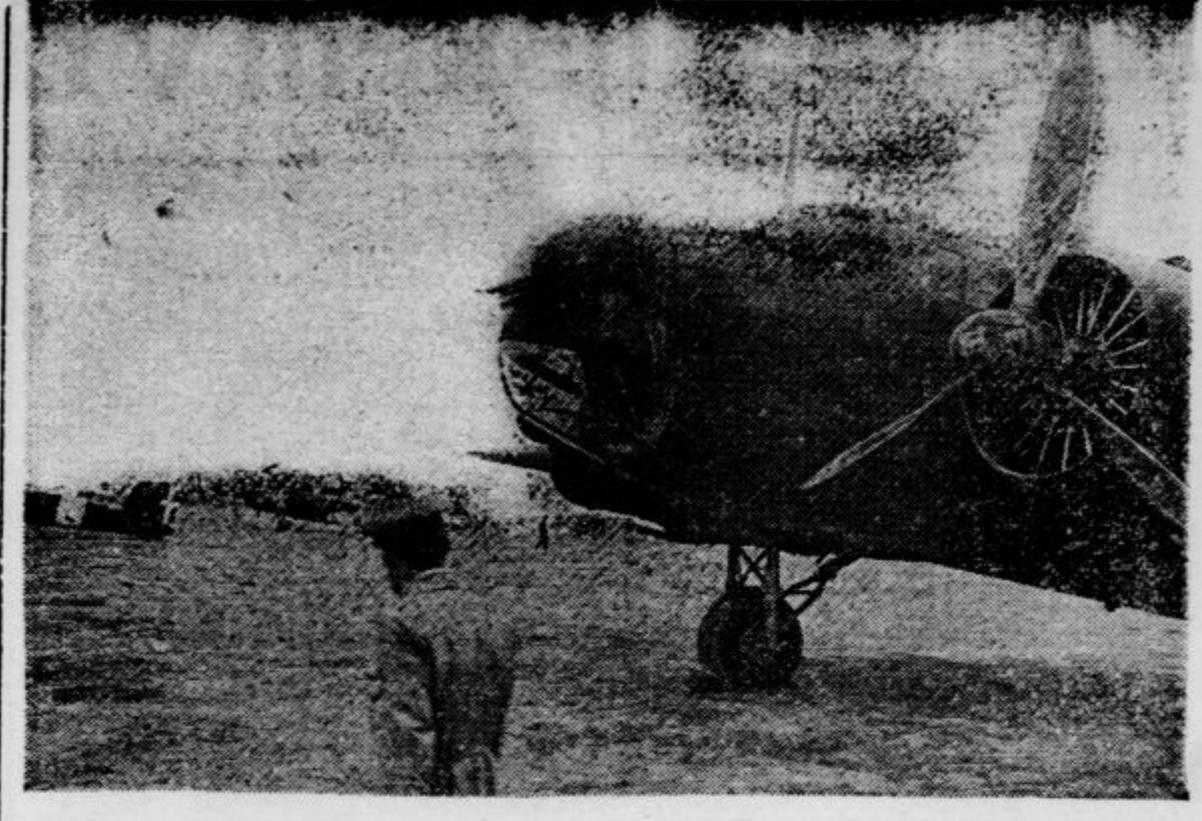
— Usodno obesjanje otrok na vozove. Že večkrat smo tudi v sijutru grajali razvado otrok, ki se zlasti iz sole domov greda obesjanje na različna vozila, ne da bi posmisili na posledice. V Ljubljani ste lahko vsak dan prva, kako preliza krov, da je prav tako poleg spremjamaste lažnivosti tudi politična kratkovidnost. Demosteni ne razumel ideje vsegršta, še manj večinasto zasnovno o pridobitvi Azije za helensvo pri čemer je namenil Makedone ravno Atenu vlogu kulturnega središča! Demosteni te je bil v splošnem plitve duh in brez znamenite izobrazbe... To in pa dvomljiva krikhotnost značaja mu je pomagalo, da se je zlahka spuščal do duševnih nižin proletarata in meščanstva, ko je ovladalo atensko poroto in narodni zbor...

obzario njegovod podobo z bleščico glistijo ter ga naredilo za vzor plementega domoljuba in meščanskih kreposti sploh. Toda njegovo politično delo je bilo vse prej kontravno neprincipialno ali celo zgledno. Nikdo ga ne more oprati krvide, da se je v svojem čez mero dirven boju zoper Filipa prodala dednemu sovražniku in jeman podkupnino, pa najsijo jo je uprabjal res samo za politiko. In ta mož se je ovaduso zaganjal v ljudi, ki so imeli pogum postavljati besedo za obranitev miru, in jim vlgal v celo skupaj s makedonskimi plačalci! Iz prizadevanja, kako bi čim hujše očrnil Filipa za smrtnega sovražnika Aten, ki je imel hujše samo to misel, da jih je treba uničiti. Škili poleg spremjamaste lažnivosti tudi politična kratkovidnost. Demosteni ne razumel ideje vsegršta, še manj večinasto zasnovno o pridobitvi Azije za helensvo pri čemer je namenil Makedone ravno Atenu vlogu kulturnega središča! Demosteni te je bil v splošnem plitve duh in brez znamenite izobrazbe... To in pa dvomljiva krikhotnost značaja mu je pomagalo, da se je zlahka spuščal do duševnih nižin proletarata in meščanstva, ko je ovladalo atensko poroto in narodni zbor...

Pisatelj in sloganova preprostost Treba je, da smo razumljivi, kadar govorimo, pesniščemo, pišemo. Treba? Ne, tako hočemo biti, ker si sicer ne govorili, ne pesniščevali in ne pisali. Lichtenberg pravi, da je dober izraz vreden skoraj toliko kot dobra misel, in tu bi lahko sliši se dalje in rekel: dokler ni misel dobra, se pravi, populoma in natanko izražena, sploh ni dobra misel. Ali pa je dober izraz z bogata resnica? Ne, ker je dober izraz z bogato resnico?

Pisatelj in sloganova preprostost Treba je, da smo razumljivi, kadar govorimo, pišemo. Treba? Ne, tako hočemo biti, ker si sicer ne govorili, ne pesniščevali in ne pisali. Lichtenberg pravi, da je dober izraz vreden skoraj toliko kot dobra misel, in tu bi lahko sliši se dalje in rekel: dokler ni misel dobra, se pravi, populoma in natanko izražena, sploh ni dobra misel. Ali pa je dober izraz z bogato resnico?

Treba je, da smo razumljivi, kadar govorimo. Prav zares, vendar nikar ne pozabimo, da ima stavek več ponovov. Kajti, ko govorimo, se sami trudi-

Borbeniki ob odletu z nekega Italijanskega letalskega oporišča v Sredozemlju

drug napačno navedene in nerazumljive, zato jih danes pravilno navajamo. Darovalo so naslednje zadruge: Zavod za zadržništvo Ljubljanske pokrajine 1500 lir; Zadržna zveza 5000 lir; Zveza slovenskih 5000 lir; Kmetijska posojilnica ljubljanske občine 5000 lir; Gospodarska zveza 5000 lir; Kmetijski družbi 5000 lir; Vzajemna posojilnica 1500 lir; I. delavsko konzumno društvo 1500 lir; Gospodarska zadruga, nabavna in prodajna zadruga 1000 lir; Načrvaljana zadruga železničarjev Ljubljanske pokrajine 4000 lir; Nabavljana zadruga državnih uslužbencev 1000 lir; Skupna nabavna in prodajna zadruga 1000 lir; Kmetijska nabavna in prodajna zadruga 1250 lir; Oblačilnica za Slovenijo 1000 lir; »Marade«, srednja zadruga za izvoz lesa 500 lir; Hranilni in posojilni konzorij, kreditna zadruga državnih uslužbencev 250 lir; Kmetijski hranilni in posojilni dom 2500 lir; Zadržna hranilnica 500 lir; Zadržna kreditna zadruga za poslovne uslužbencev 250 lir; Skupaj torej 50.000 lir.

— Vse posnetnike naših simfoničnih koncertov opozarjam, da se bo vršil III. simfonični koncert letašnje sezone ne v petek, dne 4. t. m., temveč v pondeljek, dne 7. decembra, prav tako ob 18. uri v veliki unionski dvorani. Predpolaja vstopnice se je že začela v knjigarni Glasbene Matice. Opozarjam pa, da so tokrat cene povsem posamezne sedežem za 1 lir, in sicer zaradi izrednih izdatkov, ki so narasli z dobov orkestralnih materialov iz tujine, radi prevoza instrumentov. Koncert bo izvajal simfonični orkester pod vodstvom Dragi Maria Šljana. Kot solist bo sodeloval naš najboljši pianist prof. Anton Trost. Na koncert opozarjam, prelvsam pa na datum 7. decembra.

— Sindikat mesarjev in klobasičarjev v Ljubljani sporoča po nalogu Visokega Komisarijata cenjenemu občinstvu, da bodo pravljenci v Ljubljani v sredo dne 2. decembra mesari na nabavne knjižice za meso po 10 dkg salam odnosno krvavice na osebo.

Kaj je DIN?

Tisti naši čitatelji, ki se radi poklica all za razvedrolo bavijo s fotografijo, imajo že nekaj pojma o tem: znak DIN jim ni popolnoma neznana stvar. Na svojih filmih in ploščah imajo zapisan ta znak v zvezi z navedbo občutljivosti fotografskega tvorika za svetlobo v desetkah stopinje, DIN jím pa pove, da je bila občutljivost tvorika določena po posebnem postopku, ki je normiran. Manj pa je znano, da je v Nemčiji normiranje po DIN razširjeno daleč preko fotografkega področja v vsa področja sploh, kjer je kaščna koli stvar, ki normiranje prenesen je v gospodarski vidiki zanje tudi zahtevalo.

Pred nekoliko dnevi je poteklo 25 let, od kar so ustanovili tam »odbor za normiranje«. Da bi ustvarili čim bolj smotrin nedovolen red v vseh področjih gospodarstva, tehnike in znanosti, so tedaj, sredi prve svetovne vojne, prišli do zamisli poenotenja, ki se je potem poslagano razvila do danes ustaljenega pojma »normiranja«.

Iz odseka v okviru Društva nemških inženjerjev, ki je 1917. skupščina normirati se stavne elemente za stroje, se je v skladu s spoznajem, da bi morala vsaka normacija rabiti dosti širšimi smotrami, sestavil Odbor nemške industrije za normiranje. Simbol teh prizadevanj je postal znak DIN, ki je bil prvotno kratica za »Deutsche Industrie-Normen« (nemške industrijske norme) in ki ga danes razlagajo kot »Das ist Norm« (to je norma). Vsi predmeti in postopki, ki so označeni s tem znakom, so tedaj uradno proglašeni in izprekušeni kot normirani.

Organizacija Nemškega odbora za normiranje je zelo obsežna. Vsa normizacijska prizadevanja v Nemčiji se stekajo sem, z neutrudnim podrobni delom se tu pregleduje in poenotuje ves material, ki prihaja od vseposod. Tisoči sodelavcev iz industrije, tehnike in znanosti po-

magajo večinoma zastonj pri tem delu, ki je do danes poenotilo že okrog 7700 predmetov in postopkov. Za vsak vijaček, za vsak, tudi najmanjši del kakšnega stroja, za vsako konzervno škatlo, steklenico za mleko in za tisoče drugih predmetov so ustvarili norme, ki so označene z imenom DIN. Za tovarne in delavnice, za kmečka gospodarstva in mestna gospodarstva so izvedli omejitev poedinih sestavnih delov v nekaterem strogo določene in odmerjene tipi in prva posledica tega je bila, da so proizvodnje številke za posamezne predmete znatno zvišale.

Tako so n. pr. v področju izdelovanja konservnih škatel z uvedbo norme pristekli takoj več nego 25 odstotkov povečevanje. Ta prihranek predstavlja na leto 35.000 ton kovine. Z normiranjem vijančnic, ki so postale ožje, so pristekli letno okrog 5400 ton jekla, kar je produkcijske stroške znižalo za milijon mark, stroške potrošnikov pa celo za 2 milijona mark. Tudi tovorni prostor so po normiranju zmanjšali, prihranek pri tovorih pa znaša letno okrog 130.000 mark.

Ze iz teh skupih podatkov je razvidno, kako važna ustanova je organizacija za normiranje in koliko si nemško gospodarstvo žijo prišteli. Da niti ne navedemo vseh drugih korist, ki izvirajo iz njenega delovanja. Posebno važno pa je njen del v sedanjem vojnem času, ko razvija neprestano nove enote in enostavnejše postopke ter postavlja nove norme za vojsko in vojno gospodarstvo. A tudi za bodočnost si je Nemški odbor za normiranje postavil daljnosežne naloge. Skoraj ni dvomiti, da bo ob koncu vojne v vseh področjih gospodarstva nastal začasen začetek, ki ga bo treba premagovati tudi z novimi in preprostijimi normami. V ta namen pripravljena omenjena organizacija s svoje strani vse potrebitno, da bi bilo mogoče zadostiti potrebam bodočega evropskega prostora. Pri tem prihaja v prvi vrsti v poštev izdelava v serijah.

Žensko srce je za 30 g lažje od moškega

Zenske, ki so že navajene biti v luči moške kritike obtežene z mnogimi napakami, katerim očitajo pomanjkanje logike in še razne druge ženske slabosti, so nedavno dobile zadoščenje na mednarodnem združniškem tečaju dunajske akademije v Solnogradu. V svojem predavanju o »materinstvu« je dejal dunajski otroški zdravnik prof. Hamberger, da je sila žene prav v njeni povezanosti s prirodno, v njenem nezavestnem znanju, v zdravi pameti v najboljšem pomenu besede. Prav to, kar mož pogosto očita ženi, nameč njen majhno zanimanje za vprašanja abstraktnega mišljenja, bi bilo nevarno za izpolnjevanje njenih pravih nalog, če bi se potrudila in v tem ustregla možu. Emancipacija, pozna in niti kaj slovence mlađadi prosvetjenosti, je mnoge naravne sposobnosti zadušila. Števila o nazadovanju doječih mater v deželah, v katerih je žensko emancipacijsko gibanje zavzel večji obseg, govore prav razločno o tem. Resnično, civilizacijski razvoj je prinesel s seboj celo vrsto tipičnih ženskih poklic, ki ne bodo tako kmalu ali morda nikdar izginili. Poleg tega pa bo tudi silna naloga obrope Evrope zahtevala za delj časa sodelovanje žene v dolčenih delovnih območjih. Da pri tem žena bo odstojana svojemu najvažnejšemu in najlepšemu poklicu, materinstvu, pa bo skrb zdravstvene politike.

Da so pojmi o »ženskih slabostih« iznasiči prav možje, se ni treba čuditi. Tudi ne sene nikogar presenetiti, da so bili pri tem delu udeleženi nekateri prav sloviti filozofi. Kajti le teoretičev način misljenja lahko privede do zaključka, da ženske lastnosti niso obenem tudi naravne in smotrne lastnosti v biološkem pomenu besede. Da ima tako imenovana ženska nelogika često brezpojno prav, je na mnogih vzgledih iz prakse pokazal docent dr. Prinz Auersperg v nekem svojem predavanju o duši žene. Nekega dne je prislo k njemu srščano, mlado dekle s prošnjom: »Pomagajte mi, gospod doktor, moj zaročenec preveč piše.« Izkazalo se je, da bi ženin že starejši gospod, ki je bil navajen vsak dan izpiti svojo merico. Zdravnikovega nasvetu, naj se razide, dekle ni ubogal. Tembolj pa je zavzela za to, da bi svojega bodočega soproga odvadila pitja in je imela res tudi uspeh. Po podludem mesecu je dekle spet prislo k zdravniku, tokrat pa z naslednjim.

Ne preklinjaj!

Preklinjanje in bogokletstvo se je že tudi v naših krajin pred časom precej razplastilo. Zdaj je v tem pogledu nekajko boljše. Morda so temu vzrok dogodki, ki se s filmsko naglico vrste mimo nas, morda pa tudi drugo okolje, v katerem smo se znaši. Kletvine so zlasti v navadi pri naših sosedih na severozahodu in vzhodu, kjer si zdaj prizadevajo odpraviti to grdo navado. Na Madžarskem pa primer so se proti preklinjanju dvignili vsi, ki so imeli v sebi še kaj etike. Zlasti pa so se zoper to razvado zavzeli cerkveni krogi s Katoliško akcijo na celu.

Nacionalno zlo preklinjanja je na Madžarskem že precej starega izvora, kajti že pred stoletji so bili postavljeni strogi zakoni proti bogokletnikom. Kralj Ferdinand Prvi je leta 1567 izdal zakon, po katerem čaka vsakogar, ki ga drugič kaznujejo zaradi preklinjanja, izšibanje in nato smrtna kaznen. Nekaj ved, kakor sto let nato so stanoi v Kološvaru sklenili, naj bogokletnike, kadar se prvič pregrše, pretepejo, v drugem primeru naj jih počabijo. Če pa se tretjič pregršejo, pa naj jih kamenjajo. Pod počabiljem je treba razumeti, da so grešniki izrezali kos jezika. Marija Terezija je kaznovala preklinjanje s šibanjem, zaporom in denarno kaznijo do 1000 forintov. Mestni magistrat v Kassi je bil še radikalnejši, ko je določil za bogokletnike in preklinjaveče takoj strogo kaznen, kakršno si jedva predstavljamo. Grešniku so z žarečimi klesanicami iztržali jezik, potem pa je bilo mestnemu sodniku dano na izbiro, ali naj obsojenca kamenjajo ali pa obglavijo.

Tudi moderna madžarska zakonodaja je posvetila preklinjanju pažnjo, toda ni imela velikega uspeha. Zahtevaniji krogi stavijo največjo nadu na duhovno preobrazbo državljanov, zlasti mladine. Zanimanje za propagandno delo, ki ga je podvzela sku-

O njem pa se da mnogo povedati tudi z anatomskoga stališča. Dunajski profesor Risak je v nekem predavanju dejal, da je žensko srce povprečno za 30 gramov lažje kakor srce prav toliko velikog moškega. Prav tako so pri ženah nihanja krvnega pritiska in pulza pogosteja kakor pri moških. Dalje potrebuje žensko srce pri težkem telesnem delu več časa, da se mu prilagodi, kakor moški. Vendar pa ne smejo podcenjevati njegove zmogljivosti. Določene oblike težkih srčnih napak so pri moških pogosteja kakor pri ženskah. Žensko srce se brž prilagodi posebnim nalogam materinstva. V času, ko mora krvni obtok preskrbujati bodiču mater in nošenčka, se žensko srce poveča. Zato morajo na srcu bolehaloče žene v takem primeru stediti s svojimi telesnimi silami.

Vrtnarska razstava

v Bukarešti

V kmetijskem paviljonu v Bukarešti je bila oni dan otvorjena velika vrtnarska razstava, prirejena po kmetijskem ministru. Otvoril jo je kmetijski minister Aurelian Oana, ki je v pozdravnem govoru nagnal, da razstava ni samo lepa revija posebnih pridelkov in izdelkov, temveč hoče tudi pokazati kaj je bilo v zadnjih treh letih storjenje na tem polju. Sočivja je pridelala Rumunija letos tretjino več kakov lani. Posebna pozornost je bila pa posvečena sadjarstvu. Med sadjarje je bilo razdeljenih 183.000 saduk, ki jih bodo plačevali v obrokih. Za pospeševanje vinarstva je kmetijsko ministrstvo ustanovilo 11 vingradniških uradov in 13 stanic za zatrjanje trdnih bolzeni. Zgrajenih je bilo več tvornic marmelade in modernih sušilnic. Na otvoriti sta govorila še državni podatnik za preskrbo general Konstantin in gospodarski minister I. Fientescu.

Proučevanje življenja v morju

Z Dunaja poročajo, da se je vrnila tja Hassova egejska ekspedicija ki se je bila napotila letel 1. julija v grške vode, kjer je s pomočjo novih instrumentov proučevala morje. Ista ekspedicija je proučila že Karibsko morje, zbrala je mnogo važnega gradiva o življenju v morskih globinah.

Svetla kuhinjska posoda

Pri bramanih, najvišji indijski kasti, je še vedno razširjen čuden običaj. Tuječem je strogo prepovedano prestopiti prav kuhinje. Tuječ niti pogledati ne sme v bramsko kuhinjo. Ce se pa le zgodidi, da se ustavi tuječ pogled na kuhinjski posodi, postane po veri bramanov slednja nečista, in treba jo je takoj razbiti.

Ce pogledam človeku v oči, pa že vem, kaj misli; o meni? «To vam včasih pač ni prijetno, kaj?» *

»Gospodinja Rita, sanjalo se mi je, da sem vas zasnil. Kaj naj bi to pomenilo? «Da imate v sanjah boljše domislike nego v resnicici.«

Kako se celijo rane

Tudi vi ste se kdaj urezali ali na drug način ranili. Ce se je rana zacolila, ste deželi, da gre to pri vas pač vedno v najlepšem redu. Toda — in to je umilivo — pri tem gotovo niste premisljali, kako se rane prav na prav ozdravijo, nai si je to tudi področje, ki stoji ob začetku vse človeške zdravilne umetnosti in mu tudi dačnašnja kirurgija posveča največjo pozornost.

Kaj se prav za prav dogaja, kadar se urezete?

Vzmemimo, da so robovi ureza gladki in ležijo, ker jih drži morda obvezna ali sudi, drugo drug ob drugom: v tem primeru se rana zacoli sama od sebe in brez obotavljanja. Vsaka vrsta stanice, ki jo je urez prizadeval, na primer pri kožnih ranah po vršnici, stvari mlade stanice svoje vrste ki pa se zato izgubijo substance hitro nadomestijo. Ce pa gre za večje izgube, je nastala v prizadevem območju temeljitev motnja v obotku in preobremenitev s krvjo v kapilarnih žilčicah. Krvna tekočina se nabira v okolišnem tkivu, da »oteče. Ti simptomi povzročajo občutek torlosti, s zaradi pritiski oteklih delov na živce in zaradi spremenjenih napetosti se pojavijo bolečine.

pojav z drugimi kulturnimi in prosvetnimi društvi Katoliška akcija, je bilo po vsej deželi precejše. O tem nam pričajo mnogi dopisi. S Sedmograškega je pisal star duševničnik: »Največje veselje pri mojih 80 letih bi bilo, če bi v sploščanih duhovnih tovarjiščih, spravili s sveta te pregrešno razvado, ali jo vsaj omejili. Vse svoje življenje sem posvetil boju z bogokletnikom. Gajivo je navdušenje šolske mladine, vajencev in mladih delavcev, ki so ponudili za čim večji uspeh propagando proti preklinjanju celo svoje skromne prihranke. Neki notar piše, da se je odločil vse vrste propaga- gradivo deliti med svoje klicante. Učitelj, ki je prišel v Bačko iz Bukovine, je pisal: »Vsa naša občina presi Gospoda, da bi se njegovo ime ne omenjalo drugod kakor v molitvi.« Neki hlapec je propagandni poslovničnik pisal, naj v letakih in lepkah opozorja na to, da se ne sme preklinjati tudi teda, če je človek vesel. V svojem pismu namreč pravi, da nekateri ljudje preklinjajo ob vsaki priloki, naj so veseli ali žalostni, naj bodo med otroki ali med odraslimi.

Upoštevanja vreden predlog je stavlju domušen pismonočja. V svojem pismu pravi: »Kaj je preklinjanje pod kaznijo prepovedano, predlagam, naj se namesto klečevje najde neko nadomestilo, kajti v današnjih hudičasih bo težko shajati brez preklinjanja. Propagandna akcija, ki se je na Madžarskem začela proti preklinjanju že v začetku leta in je trajala vse mesecev, je bila kolikor toliko uspešna. Tudi pri nas, čeprav smo v tem pogledu tako rekoč še začetniki, bi bilo dobro, če bi nas s pristojnega mesta od časa do časa opomnili na grdo razvado preklinjanja. Najzanesljivejše sredstvo, da se temu ubranimo, pa je, da segi pismomočja na izgovorjene besede, med katerimi naj kletvne popolnoma izostanejo. S tem si bomo pridobili ugled in spoštovanje vsakogar s komer bomo imeli opraviti.

MODA IN DOM

Nove aplikacije na starih oblekah

Ce hočete nedolžno prevarati svoje znanec, da imate novo obleko, potem kar nici ne odlasjate in si pošte staro voleno ali svileno obleko z zopet modernimi aplikacijami! Ali veste, kaj so aplikacije? Tu gre za stilizirane vzorce, ki so bili izrezani iz primerne tvoroke v in ki jih prisijame na obleko, kamor nam pač ugaia: na žep,

vrezanž žepov je jopicu okusno okrašena z izrezanimi aplikacijami iz tvoriva, ki je odtenek temnejše od blaga jopic. Nasproti pa je obleka po žepih in na širokem pasu okrašena s svetlejšimi aplikacijami.

Toplotna — problem zimskega časa

All veste, da je tudi zaganje odlično kurivo! Za zaganje moramo imeti posebno pečko, ki pa si jo lahko pripravimo iz načavnega gašperčka ali podobne železne peči. V takšno peč potisnemo okrogel, po končno stojec kovinat vložek, okoli katerega do vrha peč dobrat natlačimo zaganje. Preden zakurimo, potegnemo vložek iz peče (zato mora imeti peč pri vrhu pokrov, ki ga lahko snememo). Potlej zanetimo ogenj, ki gori lepo počasi v notranjosti zaganja. Peč je povsem skrbno pokrijemo. Zaganje je pomeren in kar je glavno: dobimo ga brez kart.

Pa zato, da imate dovolj kurjave pri hiši in dobre lončene peči ali centralno! Toda s kurjavo je treba šediti. Naložili ste toliko na peč, kolikor ste si odmerili, da smete porabiti na dan — v sobi pa se vedno ni zadost toplo! Ali pa morda ne oddajate toplotne tudi na ulico? Nič se ne smeje, kajti večkrat se zgodi, da vam skozi spranje med oknom in okenskim okvirjem uhaja dragocena toplota na prost. Za vsak primer je dobro, če se domislimo spet starh blazin, napolnjenih z zaganjem ali morsko travo, ki so jih naše babice potlagale med okna, da ni »pihalo« v sobo. Takšne blazine lahko prevlečemo z barvastim kretonom, da so edene tudi na pogled. Vrata na balkon pa bo najbolje, če zavesimo s toplo odelo vsaj do polovice višine; če nimamo primerne odelo, pa si jih ustavimo iz starih kosov blaga, ki smo jih našle v zagonju.

Tudi to je znano, da se dober zrak hitre segreje kakor pa star, iztrošen. Seveda pa zato ne smemo puščati oken dolgo odprtih. Pet minut prepiba in sicer poštenega prepiba zjutraj in zvečer popolnoma zadostuje, da se zrak v sobi osveži in izmenja. A nikar se ne zanesimo samo na toploto iz peči! Oblecimo se primerno, pa nam bo ljub štendji s kurjavo dovolj toplo! Pajčinasto tanke svilne nogavice lahko kar prezenemo v omaro, da bodo tam čakale poletja. Debele pavolnate in po možnosti doma pletenne volnene nogavice (iz starih sparanih pulloverjev, starih čepic ali rokavic) so došli bolj primerne za letošnjo zimo. Dobija zamisel: stare kratke nogavice iz debele volne, ki smo jih nosile v gojzericah pri smučanju, opremimo s podplati in klobučevine (za to žrtvujmo star klobuk!), pa se bomo v njih počutile doši topleje kakor v navadnih copatah. Sploh pa se tudi moda trudi, da bi nam z raznimi toplimi predmeti pomagala čez zimo — o teh pa bomo spregovorili prihodnjie!

Okrašeni žepi

Evo zimskega kostuma in ljubke populanske oblike! Toplo podložena jopicna se tesno oprijemlje telesa. Okoli pokončne

SPORT**Triestina zvesta tradiciji**

V nedeljo je za pol izkupička prikrajšala nepremagani Livorno — Torino se spet bliža prvemu mestu

Borba za točke po italijanskih nogometnih terenih se je v nedeljo obnovila že devetič zaporedoma, med velikimi in malimi, na vseh travnikih od visečega severa do skrajnega juga.

Nas, kakor tisoče in tisoče italijanskih nogometne publike, zanima predvsem razvoj dogodkov v najvišji divizijski, kjer se vsaj dozdaj vse razvija tako, da je vodilno mesto med štirilno elito italijanskih nogometnih klubov, ki je prav trdno v rokah moštva iz Livornona, o katerem je treba vedeti, da se je laži in v tem vsekakor hrani pravico sledovanja v tej odlični družbi. Letos pa je ta enačitorica prevzela prvo sedež do otvoritev tega tekmovanja in jo od tedaj tudi imata vse devet terminov, kar je v ostalem skoraj edinstveno v zgodovini te prvenstvene konkurenčnosti, od kar je združena v sedajšji okvir.

IX. prvenstvena nedelja

je prinesla dva vidnejša izida, ki sta kolikor toliko tudi prereščala napovedi maršikaterega tako imenovanih strokovnjakov. Na prvem mestu je treba takoj omeniti remis, ki ga je Triestina izvila v nastopu z velikim favoritem Livornom, dasi na domaćih tleh, šele po zaslugu livorskega napada v zadnjih petih minutah igre. Tri tineci, ki so si v teh dveh mesecih zbiranjem točk na tabeli, pridobili imajo specjalistov za remise, so predvčerjajnim sumo ostali zvesti tradicijam. Vsekakor jih štejejo neodločeni izid visoko v dobro, stvarne koristi pa bo žal prav selo drugim. Med te druge spada najbolj Torino, ki je moral svoj izid prvenstveni nastop opraviti v Benetkah; moštvo Venezije je letos očitno v prvič kakor podobno lanskemu, saj so gostje brez posebnih težav zabeležili spet enega svojih zvezničkih rezultatov. Čudovito prazen je bil v nadaljnjem izidu tekme med Milanom in Ligurijo, dasi so gostje iz Genove po torinski zmagi Milana veljajo ež v naprej za poražene. Enako kakor tekma v Triestu sta se kontali tudi partiji v Firenzi in Rimu, toda ni vse enako za vsega... Fiorentina je lahko pocrna, da je odvezla drugemu moštvo iz Rima eno točko, Bologna pa s polov lahko obesi na veliki zvon vrat, da se je po nekaterih medih preskušnjah tako ceneno resila tako težavne naloge. Kajti Roma je državni prvak, ker je igrala na svojem terenu in se tako krvavo potrebuje vsake pikice. Tisoč in neopaženo se je prernil v ospredje torinski Juventus, ki je to pot obračunal z milanskim Ambrosiano brez vsekoga dvoma; moštvo je zdaj tik za najmejščimi sedeži v prvenstveni tabeli. Za Atalanto in Vicenzo je bil v skrbih samo majhen krog ožiljki prijateljev; slabše je to pot godlo protistašem Vicenze, ki so morali na domaćem igrišču prisostovati porazu domaćih. Še zmeren neproučena enačitorica Barja je zadnjo nedeljo gostovala v Genovi, toda pri vsej udarnosti so bili gostje te prešlabi, da bi bili mogli do zivega tako renomiranim nasprotnikom. Če ponovimo gornje splošne ugotovitve še podrobneje, bi lahko navedli še naslednje:

Še o izidih podrobneje

Ni obetašo mnogo gostovanje Torina v Benetkah, toča tekma je pokazala, da stari boriči iz Torina še dolgo niso vrgli puške v koruzo; sijajno in s 3 : 0 so premagali Venezio in se sami usidrili na drugo častno mesto v tabeli. — Milanci so se proti Liguri pokazali domaći publiku in novi sestavi, toda stvar ni imela uspeha; edini izid brez golja (0 : 0) je bil ta dan zabeležil v tej tekmi, prav gotovo malo za moštvo, ki je pred tednom dni na tujih tleh dobitio proti samemu Torinu.

Vicenza je imela svoj teren v dobro — to je za omahljivega udeležence morda važnejše kakor vse ostalo — toda ključno temu so bili možje iz Atalante agilni dovolj, da so spravili rezultat na 3 : 2 in si pripisali dve dragoceni točki. — Fiorentina in Lazio, oba sta merila na drugo mesto, zgodilo pa se je tretje: ostala sta na petem odm. štem. Srečanje ni prineslo odčitave — po enem golu na vseki strani (1 : 1); Lazio je v glavnem delal dozdaj velike korake in ga je ta delitev točk gotovo zadas boj kakor Fiorentince. — Trejšči zaporedoma — s predsedki izven sredine — je Roma v nedeljo igrala doma in niti enkrat ni mogla prepričati svojih vztrajnih prijateljev; po skoraj katastrofalnem porazu s torinske strani je le se težava spravila obe točki pri Atalanti, v zadnji tekmi proti Bologni pa je spet ostala samo na polovici poti. Izid 1 : 1 je prinesel Bologni še eno tako potrebno točko k skromnima dvmem, ki jih je knjizila v zadnjih štirih tednih. — Genova je obdržala svoje mesto v tabeli; po ogorčeni borbi z najjužnejšimi udeleženci tekmovalca iz Barja je s temsnim 3 : 2 ostala

Kaj je bilo še novega?

Berlin — Dunaj 1:1 (0:0)

V Ljubljani nič, to velja tako samo za zadnjo nedeljo, kajti za prihodnjem nas bo do spet povabil k Miklju Hermežani z novim v celo prvenstvenim turnirjem v table-tenuisu.

Klub tež objublji pa se moramo danes za dogodki ozreti drugod po svetu, ne zamudijo nobenega praznika ali nedelje, da bi ne ostali zvesti načelu — sport v miru in sport v vojni za zdrav in krepak mladih rod.

Med Kopico sportnih prireditiv v raznih sportnih panogah, katerih izid zaradi pravil odmerjenega prostora ni mogče objavljati podrobno — ne glede na to, da so tudi bolj ali manj krajevnega pomena — bi radi zabeležili nekaj vrstic o medmestnem nogometnem dvojboju

med Berlinom in Dunajem

v katerem sta se dve izborni nogometni moštvi v olimpijskem stadionu v Berlinu ločili brez zmage ali poraza z 1 : 1 (0 : 0). Dunajčani so v tej tekmi ponovno dokazali svojo visoko tehniko, medtem ko so se domačini odlikovali predvsem v ekšem in uspešnem obrambnem poslu. Te ugotovitve posnajemo tudi, zakaj so gostje kot prvi dosegli vodstvo in kako srečno so prisljivo do svojega odrešilnega zgorditka Berlinčanom, ki so tik pred odmorom streljali posredni prosti streli za kazenski, ker je dunajski vratar predolgo nosil žogo. Rodek pri-

roki in s palico pod pazduhu planil iz hiše, je bilo takisto, kakor da bi se bil vzdignil iz »Sv. Rafael« malajški tafun. Kay ga je spremila do praga, se prepričala, da je na dobrati poti, in stekla naravnost na vrt, da se nekoliko opomore.

Jutro je bilo lepo in solno, in deklica je krenila na svoj priljubljeni prostorsk in senci velikega drevesa, ki je širilo košate veje nad dobršnim delom vrta.

S krajepisnega vidika je spadalo to drevo prav za prav k »Mon Repos«, kajti korenine je imelo na njegovem ozemljju; toda če je rasio deblo na sosedovem vrtu, so segale veje daleč preko plota, in »Sv. Rafael« je s tisto grdo krivljočnostjo, ki je značilna za cloveško naturo, užival vso dobroto njeve sence.

Ko je sedela pod tem drevesom in ji je rahel vetr prebiral lase, je jela Kay premišljevati.

Nemirna in razdražena se je mučila v živčni krizi, kakršnih drugače ni poznala. Storila je bila vse, da bi se spriznala z neobigno izgubo udobnosti, ki jih je imela v Midwaysu, a če se je njeni duši vendarle kdaj tožilo po minulih srečnih dneh, se ji je tožilo v prvih jutrnjih urah.

Midwayski zajtrk je bil obširen, urejen, izdaten in bogat z vsem, kar lepa premožnost ljudem življenje na deželi. Tam je bilo obilo prijetnega podravjanja krožnikov in papirja, solenih žarkov v polneti, iskrtega se ognja v zimski dobi... vsega na prebiteit, svetlobe in senc... svetlobe in senc... To je bil zajtrk, kakršen mora biti, poleg dostojanstva in udobnosti. V »Sv. Rafael« pa je bilo vse

mer! Pred golom je takoj nato nastala gneča in Berlin je slavil izenačenje. Po odmoru ni bilo nobene spremembe več. Na tekmi je bilo 40.000 gledalcev.

Druga garnitura Dunaja je doma porazila reprezentanco Brna z 2 : 0.

Paberki iz avtomobilizma

Tri rumunske tovarne za industrijo gumije so bile združene v eno državno podjetje s sedežem v Bukarestu, od koder bodo odsej nadzirali vso proizvodnjo gumija v Rumuniji.

* * *

V Ameriki je bila nedavno odkrita velika prekocelinska prometna žila med Edmontonom in Kanadi in Fairbanksom na Aljaski, ki jo imenujejo »Alaska Highway« in je dolga 2.400 km. Jasno je, da bo ta cesta služila v glavnem v vojaške namene.

* * *

Nasprotva med ameriškimi petrolejnymi magnati in Rooseveltom so zmerom očesa, Severnoameriška petrolejska industrija zahteva povračenje cen v zvezi z velikimi riziki zaradi vojne in ogromnih težav pri prevozu. Verjetno je, da bo moral Roosevelt popustiti, ker je od petrolejskih družb odvisen glede proizvodnje sintetične gumije.

* * *

Spanjola bo po zadnjem dogovoru dobavila Argentini za 30 milijonov ton železa in jekla, dalje merkurija, oljnega olja ter predelin strojev. Razen tega je v tem dogovoru določena tudi dobava dveh travnikov.

* * *

V Angliji je bila uvedena državna kontrola na vsem prometu z motornimi vozili, predvsem zaradi tega, ker je treba za vsako ceno na najmanjšo mero omemiti porabo pogonskih sredstev in gumija.

* * *

Eden izmed vodilnih ljudi v ameriški industriji gumija Goodrich je izjavil, da Združene države ameriške pred koncem leta 1944. ne bodo morebiti proizvesti posebno velikih količin sintetičnega gumija, ker so nastale pri gradnji za to potrebnih na prav velike težave.

* * *

Angleška vlada je zavzel odklonilno stališče glede gradnje tovarna za izdelovanje sintetičnega gumija. Vse tako kaže, kakor da bi se zanasa na zadostne dobave iz Amerike ali pa misli celo na... zopetno osvojite Malezije.

* * *

Eden izmed vodilnih ljudi v ameriški industriji gumija Goodrich je izjavil, da Združene države ameriške pred koncem leta 1944. ne bodo morebiti proizvesti posebno velikih količin sintetičnega gumija, ker so nastale pri gradnji za to potrebnih na prav velike težave.

Misi

* * *

Kdor ljubi, je blazen... je nekoč dejal mislec. A ni res. Blazen je, kdor ne ljubi.

Zena je na svetu tako koristna in potrebna, da bi jo moral, če bi je bilo.

Neprilkice so človeku včasih bolj skodeljive kakor bolezne. Bolezine uničujejo teleso, neprilkice pa duha.

Mož, ki je po poklicu grobar, ima vso pravico pokopati bivšo ljubezen.

Na umetniških prireditvah najboljje pevke ne navdušujejo občinstva z deli, ki jih pojede, temveč z deli, ki jih kažejo.

Mlad človek doseže velike uspehe, ker dela v popolni svobodi; star človek pa začakuje, da ne bi bil smešen, neprestano izgublja čas s poizvedovanjem, kako se mora obnašati človek njegovih let.

So kruti ljudje, ki vrtajo globoke vodnjake, da bi mogli uživati z nadlegovanjem temeljnih skrivnosti.

Mlad človek ima prednost, da se lahko loti kakršnega koli dela, ne da bi bil smešen, medtem ko mora starejši zmeraj paziti, kako se obnaša.

Stenotipistka
perfektna, 18letna, absoluten vročinsko tečaj, še primerno zaposlitve. Naslov v vseh poslovničnih tablah. 16236-2

Poročila
bi se radca z boljšim dobro situiranim gospodom Ponudbe pod »Majhonačka« na ogl. odd. Jutra. 15712-2

Vdovec
z malim otroščkom potrošnjo. Sem srednji let.

Ponudbe pod »Dobra mati« na ogl. odd. Jutra. 16311-23

Pridelki

Rumeni korenje
repo za ribarjenje, krmilno pese v rumenu kolerbo je čas kupiti samo še nekaj dni. V tem zametu v tem vremenu ne bomo mogli več uvoziti gornjih vrst blaga, tako opozorno jasno predstavljamo, da ne predstavljamo samo »nečajni« dan, vendar tudi v Mistrovici ulici 10 v Mesarski stolnici. Pr. Osvrta na Pohorjevem trgu. Založite se pravčasno! Gospodarska sveča — Ljubljana. 16233-33

Oblačila

Reven družinski oči
pri rad kupili kakšno suknjo visoke postave bolj počutni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Potrebe« 16239-13

Sodobni

Gospodje, pozor!
Kločarna »Pajk« vam strokovno kaže, da vse v tem času vse sklepajo. Ponudbe pod »Soliden gospod« na ogl. odd. Jutra pod »Soliden gospod« 1557-23

Dve sobi

Soliden gospod
vse opredeljeno sobo v centru mesta z vso poslovnim. Ponudbe pod »Soliden gospod« na ogl. odd. Jutra pod »Soliden gospod« 16443-23

Soboda

Krznol
Damski in otroški piščaci, krzno za obšiv in zepce, muti, ovratniki itd. pri Krznu. L. R. otočki, Ljubljana. 16223-33

Grlica

Gospodje, pozor!
Kločarna »Pajk« vam strokovno kaže, da vse sklepajo. Ponudbe pod »Soliden gospod« na ogl. odd. Jutra pod »Soliden gospod« 16714-23

Gospodčini

Dviščance
prodam. Numsko ul. 3. 16720-27

Informatije

Za 2-letno dekllico
brez staršev, prosim usmijeniti stranicu za pomoč bodisi obitelj, ali da drugega.

Vdova z osmimi otroci

brez dohodka, se pravčasno usmijeniti stranicu za pomoč bodisi obitelj, ali da drugega.

Izbubljen

V soboto
je bila od Kralja do velenjske izgubljene rjava denarnica za malo vsto denarja in poleg drugih.

Prehodnik

otroci
brez dohodka, se pravčasno usmijeniti stranicu za pomoč bodisi obitelj, ali da drugega.

Prehodnik

otroci
brez dohodka, se pravčasno usmijeniti stranicu za pomoč bodisi obitelj, ali da drugega.

Prehodnik

otroci
brez dohodka, se pravčasno usmijeniti stranicu za pomoč bodisi obitelj, ali da drugega.

Prehodnik

otroci
brez dohodka, se pravčasno usmijeniti stranicu za pomoč bodisi obitelj, ali da drugega